

Riksdagens protokoll

2013/14:6

Fredagen den 27 september

Kl. 09.00 – 10.01

Protokoll
2013/14:6

1 § Avsägelse

Talmannen meddelade att *Christer Akej* (M) avlagt sig uppdraget som suppleant i miljö- och jordbruksutskottet.

Kammaren biföll denna avsägelse.

2 § Anmälan om kompletteringsval

Talmannen meddelade att Moderata samlingspartiets riksdagsgrupp på grund av uppkomna vakanser anmält *Christer Akej* som ledamot i miljö- och jordbruksutskottet och *Lolo Lindström* som suppleant i miljö- och jordbruksutskottet.

Talmannen förklarade valda till

ledamot i miljö- och jordbruksutskottet

Christer Akej (M)

suppleant i miljö- och jordbruksutskottet

Lolo Lindström (M)

3 § Meddelande om ändringar i kammarens sammanträdesplan

Talmannen meddelade att voteringen torsdagen den 14 november kl. 16.00 skulle utgå samt att arbetsplenium skulle äga rum *fredagen den 6 december kl. 9.00* och aviserade interpellationssvar samma dag utgå.

4 § Ärenden för hänvisning till utskott och beslut om förlängd motionstid

Följande dokument hänvisades till utskott:
Propositioner
2013/14:3 till kulturutskottet
2013/14:4 till socialförsäkringsutskottet
2013/14:5 till konstitutionsutskottet

Kammaren biföll talmannens förslag att motionstiden för prop. 2013/14:3 skulle förlängas till *onsdagen den 16 oktober kl. 16.30*.

Motioner
2013/14:So1–So4 till socialutskottet

5 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade inkommit till riksdagen:

Interpellation 2013/14:7

Till riksdagen

Interpellation 2013/14:7 Insatser för att utveckla sociala företag
av Berit Högman (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 12 november 2013.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade resor och arrangemang.
Stockholm den 24 september 2013

Näringsdepartementet

Annie Lööf (C)

Enligt uppdrag

Fredrik Ahlén

Expeditionschef

Interpellation 2013/14:9

Till riksdagen

Interpellation 2013/14:9 Helcom
av Jens Holm (V)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 17 oktober 2013.
Miljöministern har inte möjlighet att besvara interpellationen inom anvisad tid på grund av redan inbokade engagemang.

Stockholm den 23 september 2013

Miljödepartementet

Lena Ek (C)

Enligt uppdrag

Lena Ingvarsson

Expeditions- och rättschef

Till riksdagen

Interpellation 2013/14:11 Kreosot
av Helene Petersson i Stockaryd (S)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 17 oktober. Miljöministern har inte möjlighet att besvara interpellationen inom anvisad tid på grund av redan inbokade engagemang.

Stockholm den 23 september 2013

Miljödepartementet

Lena Ek (C)

Enligt uppdrag

Lena Ingvarsson

Expeditions- och rättschef

6 § Svar på interpellation 2013/14:10 om staten som avtalspart

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Herr talman! Hans Ekström har frågat mig om jag gjort det ställningstagandet att regionen kan lita på staten som avtalspart och om jag anser att regionens pendlare har den trygghet som behövs för att kapacitet ska erbjudas tågen, som är nödvändiga för deras arbetsresor.

I Stockholmsregionen, och i de flesta delar av Sverige, reser människor och fraktas gods med tåg som aldrig förut. Detta är givetvis oerhört positivt och är en bra utveckling, men det skapar också utmaningar: dels i form av kapacitetsbrist för att kunna köra på spåren, dels i form av tidsbrist för att kunna genomföra underhållsarbete. En förutsättning för en väl fungerande tågtrafik och fortsatt utveckling är en tillräcklig kapacitet på spåren och ett robust järnvägsnät. Regeringen har dock kunnat konstatera att underhållet och investeringarna till järnvägen under lång tid varit eftersatta. Vi satsar därför mer än någonsin på det svenska transportsystemet: 522 miljarder kronor under planperioden 2014–2025, där 86 miljarder kronor går till drift, underhåll och reinvesteringar av järnvägen, vilket är mer än en fördubbling jämfört med den tidigare socialdemokratiska planen. 281 miljarder kronor ska gå till att utveckla hela transportsystemet, där en betydande del kommer att gå till järnvägen.

När Citybanan är klar fördubblas spårkapaciteten eftersom nya spår tillkommer i en sex kilometer lång tunnel samtidigt som tågtrafik också fortsätter på de nuvarande spåren. Detta skapar goda förutsättningar för en ökad turtäthet, punktlighet och trygghet för resenärerna. Utöver Citybanan pågår eller planeras flera viktiga investeringar som kommer att leda till höjd kapacitet på regionens järnvägar. Hit hör till exempel Mälarbanan, Svealandsbanan och Ostkustbanan. Flertalet av dessa investeringar har sitt ursprung i det avtal om medfinansiering av Citybanan som regeringen godkände i december 2008. Näringsdepartementet har årliga avstämningsmöten med de regionala parterna när det gäller Citybanans medfinansiering. Självklart ska ingångna avtal, och även det avtalet, hållas.

Det är dock några år kvar tills Citybanan och övriga investeringar står klara, och vi står inför den angenäma utmaningen att det är fler tåg med

passagerare och gods som vill in på spåren än det i dagsläget vid vissa tidpunkter och platser finns kapacitet för. Trafikverket har därför en viktig uppgift när det hanterar de ansökningar om tåglägen som efterfrågas i att prioritera mellan olika behov för att hitta en lösning som är så bra som möjligt för så många som möjligt. Planeringen utförs med utgångspunkt i gällande lagar och förordningar. Jag vet också att Trafikverket utvecklar sin metod för tilldelning i en process för att säkerställa ett samhällsekonomiskt effektivt utnyttjande av infrastrukturen.

Anf. 2 HANS EKSTRÖM (S):

Herr talman! Till att börja med vill jag tacka statsrådet för svaret. Jag vet att statsrådet med sin gedigna kunskap från sin tid som regionpolitiker har deltagit i arbetet med den regionala planeringen och känner till de utmaningar som finns för att få pendlingstrafik och regiontrafik att fungera.

Bakgrunden till min spetsiga fråga om man kan lita på staten är inte min ungdomslåt: ”Vem i hela världen kan man lita på?” Bakgrunden är den oro som föddes ur planeringsprocessen för tilldelning av tåglägen. I juni hade vi en interpellationsdebatt om Gnestaborna kunde lita på att pendlingstrafiken skulle bli kvar. Sedan fanns andra orostecken: Kunde man lita på att tågen i rusningstrafik, i pendlingslägen för Nyköping, Katrineholm, Vingåker och Flen, skulle vara kvar? Det här är bakgrunden till min fråga: Kan man lita på staten? Då handlar det framför allt inte om politikerna i Mälardalen kan lita på staten som part, utan det handlar om föräldern som ska hämta på dagis kan lita på staten, om den person som har tagit ett jobb men valt att bo i Nyköping kan lita på staten. Det är bakgrunden.

När Catharina och jag var regionpolitiker jobbade vi för medfinansiering och att regionen skulle ta sitt ansvar. Det syns i Mälardalen genom att det har skett medfinansiering i enstaka järnvägar, till exempel Svealandsbanan i min hemkommun. Eskilstuna kommun har till och med betalat 70 miljoner till byggandet av Södertälje Syd för att det ska finnas en anknypningspunkt för Svealandsbanan. Min hemkommun betalar 100 miljoner kronor för några meter tunnel under centrala Stockholm. Dessutom står regionen nu för investeringar i tåg. Allt detta görs för att invånarna ska kunna lita på ett system där man kan ta sig till dagis i tid och där man kan ta sig till jobbet. Livsvalet att bygga ett hus på en viss plats ska vara uthålligt.

Precis som Catharina säger råder en övergångstid fram till 2017 då kapaciteten ökar kraftigt. Sedan ska vi inte inbilla oss att överkapaciteten varar länge. Den når säkert en topp. Men under övergångstiden sker en prioritering mellan vardagsliv för de människor som bor i regionen och långväga resor. Den samhällsekonomiska kalkylen har inte den effekt som Catharina sade i sitt svar, nämligen att det är så bra som möjligt för så många som möjligt. Nej, för en affärsresenär från Göteborg är mycket mer värd än mamman som ska hämta på dagis.

Det är det som skapar oron för Gnestapendlaren. Det är det som skapar oron för den som har valt att bo kvar i Katrineholm.

Då menar jag att vi har en period fram till 2017 när det viktigaste kanske inte är att driva på den ideologiskt drivna avregleringen av järnvägen utan se till att det finns en stabilitet för människor i deras vardags-

liv. Det kanske är viktigare att hämtningen på dagis funkar än att det blir en operatör till på järnvägen till Göteborg.

Prot. 2013/14:6
27 september

Anf. 3 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Herr talman! Det är fantastiskt att se vilken utveckling den regionala trafiken har haft, inte minst sedan det blev möjligt för fler aktörer att komma in på järnvägen. I början av 90-talet slet regionerna sitt hår för att få göra egna upphandlingar när det då ensamma bolaget SJ inte levde upp till de önskemål som fanns, till exempel i Mälardalen.

Det kanske är tack vare de reformerna som vi nu ser som resultat att otroligt många fler reser med tåg men också transporterar gods på tåg, något som är unikt för oss i Europa.

Låt oss se hur det ser ut. Vi har i dag enkelspår på många håll, och det är svårt att köra om när man har ett långsamtgående tåg framför sig. Om vi vissa tider vissa dagar redan har gått i kapacitetstaket, och dessutom nu ska lägga på ännu mer underhållstimmar på vår järnväg där underhållet är eftersatt, är frågan: Vad kommer först och vad kommer sist?

Vi måste ha en robust järnväg. Därför måste planeringen av banunderhåll göras i tid, samtidigt som man tittar på hur och när man kan ha tåglägen, alltså när tid ska ges för att köra tågen.

Herr talman! Vi har i Sverige i dag ungefär 4 000 tåg som går per dag. Det har gjorts en planering i år, och vi har haft en diskussion: Vad händer med Gnesta, vad händer med Katrineholm och vad händer med Västerås? Det är ett tätbefolkat område, och nästan alla Sveriges tåg ska passera genom Stockholm. Där finns också en del stora brister i järnvägsunderhållet.

Vi har ungefär en och en halv miljon tåg. Det är 7 000 tåglägen som har diskuterats, och det är drygt 2 000 banunderhållslägen som ska in. Det har varit diskussion om 10–15. När man har tittat på detta har alla fått plats trots allt, dock med viss justering för vissa tider, med vetskap om att några kommer att få något längre restider. Vi har också utmaningen att kunna jobba säkert på och vid spår, i denna längtan efter mer underhåll som uppenbarligen finns hos alla partier.

Då handlar det om de tåg som går för att vardagslivet ska fungera, för att vi ska komma till jobb eller studier på ett tryggt sätt eller komma i tid till förskolan. Hur mycket kan man packa på ett spår? Just genom Stockholm, till exempel mellan Stockholms central och Stockholms södra vid 16–17-tiden på eftermiddagen, är det så många tåg som man tål plus lite till.

Därför har Trafikverket i sin diskussion med dem som kör tåg funderat på: Ska vi inte ta bort något tåg för att ha möjlighet till återställelse om någonting inträffar? Det kan räcka med att personer som har tunga väskor på Stockholms central inte kommer ombord på ett tåg och man missar sin slottid, vilket innebär att ett antal tåg får en försening.

Förutsättningen här är att människor ska kunna arbetspendla med tåg och kunna lita på tågen. Därför är det en process hur man tilldelar tåg som ska vara så samhällsekonomisk som möjligt i hela tänket. Det är samma kalkyler som används när man ska planera och bygga ny infrastruktur. Då är det fråga om: Är det i grunden fel på kalkylmodellen när vi bygger nytt, oavsett om det är väg eller järnväg, och när vi planerar för

Svar på
interpellationer

vilka som ska få åka? Det tittar bland annat Trafikverket på, inte minst utifrån diskussionen: Hur ska man väga arbetspendlare i en region?

Anf. 4 HANS EKSTRÖM (S):

Herr talman! Jag delar Catharinas beskrivning av verkligheten. Problemet är en kapacitetsbrist, framför allt under peaktiderna på morgon och eftermiddag. Den diskussionen är jag helt med på.

Vad jag funderar på är om man ska dra upp den diskussion som handlar om människors vardag i denna region varje år och fundera på: Oj, ska tåget som jag är beroende av för att ta mig till mitt jobb gå där? Kan man inte ha förväntan på en större stabilitet, så att man vet att man kan ta sig till jobbet?

Jag har hållit på med dessa frågor i ett tjugotal år i Mälardalen, och jag kan konstatera att – oberoende av regering, får jag väl säga – det har varit en stor ryckighet i planeringen för människor. Man har bytt halvtimmar i trafiken, och för en person som ska vara på jobbet en viss tid är det en stor skillnad om tåget går på heltimme eller halvtimme.

Man har ändrat och gjort hål i tidtabellen. I en region har man sagt att det är ganska få resenärer på ett tåg och därför kan man plocka bort det tåget. Om det blir hål i en tidtabell, vad leder det till? Jo, när de ringer från dagis för att barnet är sjukt kan inte pappa eller mamma hämta barnet om tåget går en timme senare.

Vad jag är ute efter är att staten som part måste kunna erbjuda den stabilitet som gör att människor kan planera sina liv. Det är det som är viktigt.

Stockholmsregionen har ett jättestort problem med brist på bostäder, och Stockholms handelskammare påpekar att det kanske är det största tillväxthindret för Stockholm just nu. Det innebär att regionförstoringen fortsätter, att en större och större del av omlandet dras in i en interaktion med Stockholm. Ska det fungera på ett tillfredsställande sätt måste det finnas tillräcklig stabilitet i dessa system.

Då undrar jag om det just nu är så viktigt att få in en aktör till på banan till Göteborg att det ska rycka sönder vardagslivet för människor. Det är det som är min fråga.

Anf. 5 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Herr talman! Ibland kan det trots allt bli lite märkligt när man ställer människor mot människor. Det kan mycket väl vara så att den som i debatten kallas affärsresenären mellan Stockholm och Göteborg ger nya möjligheter till jobb och tillväxt i företag i Mälardalen, så att de människor som bor i Mälardalen sedan har ett jobb att arbetspendla till.

Lite elakt sagt skulle det kunna vara så att vi just nu är i en sådan situation att vi ska säga till människor: Ni kanske ska ta flyget i stället när ni lämnar Stockholm och åker till Göteborg eller tvärtom, så att vi får mer kapacitet för regionen Stockholm och Mälardalsområdet. Men det gäller lika mycket för dem som regionalpendlar mellan Göteborg och Alingsås, för där är det också en propp som ställer till det.

Nu är inte det ett sätt som vi väljer att resonera på, säkert inte någon av oss, herr talman, att vi ska rekommendera folk att ta flyget. Men så krasst är det just nu innan vi får upp både kapaciteten och robustheten i

järnvägen. Det behöver göras rätt mycket underhållsarbete på Västra stambanan.

Däremot finns det någonting som vi skulle kunna problematisera, och det gäller tilldelningen av tågtider. Det är det som Hans Ekström nämner, kommunernas förutsättningar att planera långsiktigt och bygga bostäder. Då gäller det att hålla ihop infrastrukturen i det samhällsbyggandet. Människor vill också veta, när man ska sätta barn i skolan eller var man ska arbeta, att det finns en framförhållning på ett antal år. Då skulle man helst vilja ha tåglägen som tilldelas för många år framåt i tiden. Det skulle säkert underlätta för tågoperatörer som behöver köpa in fordon att veta att de har avsättning för dem. Men så ser det inte ut, varken i EU-rätt eller i svensk järnvägslag, utan det är ett år i taget.

Det är också det omvända. De som ger förutsättning för jobb, ekonomi och tillväxt, alltså företagen, inte minst de som transporterar gods, skulle vilja ha ännu kortare tilldelning.

Vad Trafikverket nu ser över är hur man kan använda järnvägens tåglägen så effektivt som möjligt under året. Det kanske är så att gods ska ha mer av ad hoc-tider, som kan bokas och bokas av, eller kunna boka en del av året. Det är en del som gör det. Sedan är frågan vad man kan göra för persontrafiken. Vad kan kopplas på, och vad kan vara långsiktigt? Det finns alltså flera utmaningar.

Detta har egentligen inte varit något större problem tidigare, för det har funnits kapacitet. Nu har vi dock kommit till ett sådant läge, kanske inte minst på grund av de reformer som bland andra Socialdemokraterna har varit med att genomföra. Man har öppnat upp för godstrafiken och persontrafiken så att fler aktörer kommer in.

Det finns en annan aspekt på den här diskussionen. För fjorton dagar sedan stod det i Svenska Dagbladet att tågresorna till Göteborg nu skulle bli billigare därför att det har kommit in fler aktörer. Det är en annan sida av myntet. I konkurrensens spår öppnas andra typer av service för resenärerna och andra möjligheter till bra priser på tågbiljetter. Det är något som vi också i grunden tycker är bra.

Det är inte svart eller vitt. I samarbete med aktörerna – antingen det gäller de nya som kommit in eller dem som har varit med sedan tidigare – löser man situationen trots att det är tajt med lägen. Utgångspunkten är att resenärernas tider ska vara så lika dem som de är vana vid som möjligt och att så många tåg som möjligt ska kunna gå. Detta förutsätter också en god planering när något händer.

Anf. 6 HANS EKSTRÖM (S):

Herr talman! Precis som ministern säger kommer detta antagligen att leda till att vi får ett integrerat, upphandlat regionaltågtrafiksystem i Mälardalen, men det kräver kanske att regionen går in som ägare av fordon. Att ha en diskussion om huruvida tåg kan gå i pendlingslägen samtidigt som regionen står inför jätteinvesteringar i fordon för att möjliggöra trafiken är inte en bra situation. Staten måste ändå ta den oro som har skapats i regionen på allvar.

Om regionen ska kunna ta ett så stort steg som att köpa fordon för många miljarder kronor för att upphandla trafik i ett stabilt system måste också staten kunna erbjuda de stabila villkor som krävs för en sådan stor investering.

Anf. 7 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Herr talman! Det vore naturligtvis ett önskeläge att staten kunde gå in och garantera på det sättet. Det kan staten dock inte göra vare sig enligt EU-rätt eller enligt svensk lag. Svensk lag skulle vi möjligen kunna ändra, men vi är ändå hårt styrda av EU-rätten i den här delen.

Tanken är att det ska vara icke-diskriminerande, öppet och transparent. Därför ligger också Sverige långt före, och andra länder tittar på hur Sverige gör. Vi har skilt på den som förvaltar infrastrukturen, spåren, och den som kör på spåren för att det ska vara så icke-diskriminerande som möjligt.

Jag förstår att man i hela Mälardalsregionen funderar på hur man ska kunna få så bra förutsättningar som möjligt för människor att arbetspendla. Människor här bryr sig inte om ifall de passerar en kommun- eller länsgräns. Valet att köpa fordon eller inte landar ytterst på regionens företrädare.

Låt mig gå tillbaka till något som också Hans Ekström nämnde som viktigt. En viktig förutsättning för alla de människor som pendlar är ju att Citybanan kommer på plats och att nästa steg tas – det gäller spåren ut från Stockholms central mot Tomtebodavägen och Kallhäll. Man är nu på gång vid Barkarby, och vi måste lösa situationen genom Solna och Sundbyberg. Det kommer att förbättra förutsättningarna för dem som ska norrut mot Uppsala och också för dem ska utmed Mälärbanan. Svealandsbanan nämnde Hans Ekström också.

Detta är något som regeringen nu kommer att fatta beslut om i den nya nationella planen. Nu finns åtminstone pengar avsatta för att kunna gå vidare. När det gäller Citybaneavtalet, som är en viktig del, förstår jag att flera kommuner har varit med och betalat, och jag förstår också den oro som finns när det gäller om man ska få ökad arbetspendling eller inte.

4 000 tåg per dag är 1 ½ miljon tåg om året, och det är en handfull som inte har fått exakt den tid som de hade förut. Det går med god vilja. Jag hoppas att det fortsätter så också framöver.

Överläggningen var härmed avslutad.

7 § Svar på interpellation 2013/14:3 om massarbetslöshet

Anf. 8 Arbetsmarknadsminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Herr talman! Monica Green har frågat mig vad jag avser att göra för att komma till rätta med massarbetslösheten och för att Sverige ska bli bäst i Europa på att bekämpa arbetslösheten. Monica Green har också frågat mig vad jag avser göra för att komma till rätta med ungdomsarbetslösheten.

Den långvariga globala finans- och skuldskrisen har inneburit en stor utmaning för Sverige. Den svaga internationella konjunkturutvecklingen påverkar Sverige genom lägre tillväxt och högre arbetslöshet. Ungdomsarbetslösheten är hög i Sverige, men det kan samtidigt konstateras att antalet unga som varken studerar eller arbetar ligger på en låg nivå jämfört med många andra länder. Vi kan även se att regeringens reformer har bidragit till att sysselsättningen ökat med över 200 000 personer sedan

regeringen tillträdde 2006 samt att sysselsättningsgraden är en av de högsta i Europa.

Regeringen tar arbetslösheten på största allvar. För att möta utmaningarna på arbetsmarknaden har regeringen tidigare föreslagit en rad åtgärder inom både arbetsmarknads- och utbildningspolitiken i budgetpropositionerna för 2012 och 2013. Inom arbetsmarknadspolitiken har åtgärder införts som ökar arbetskraftsutbudet och efterfrågan på arbetskraft samt förbättrar matchningen.

I budgetpropositionen för 2014 föreslår regeringen åtgärder för sammanlagt 24 miljarder kronor 2014 för att stödja tillväxt och varaktigt öka sysselsättningen. Bland annat föreslår regeringen 2,2 miljarder kronor de kommande åren för att bekämpa långtidsarbetslösheten. Satsningen innebär bland annat att regeringen permanentar möjligheterna till programinsatser i sysselsättningsfasen. Dessutom permanentas det förstärkta anställningsstödet för personer i sysselsättningsfasen samtidigt som det förstärkta och särskilda anställningsstödet maximala längd förlängs med ett år. Regeringen satsar dessutom på fler nya utvecklingsanställningar inom Samhall för personer med nedsatt arbetsförmåga i sysselsättningsfasen.

Regeringen har också genomfört en hel rad reformer för att motverka ungas utanförskap. Satsningarna bedöms sammantaget medföra att det blir mer attraktivt för arbetsgivarna att anställa samtidigt som fler långtidsarbetslösa kan lämna jobb- och utvecklingsgarantin och erbjudas en anställning.

Ungdomsarbetslösheten är en av de stora utmaningarna på arbetsmarknaden. För att skapa fler och bredare vägar in på arbetsmarknaden för unga föreslår regeringen i budgetpropositionen för 2014 att statligt stöd införs för anställningar med utbildningsinslag som bygger på av parterna tecknade yrkesintroduktionsavtal. Regeringen föreslår vidare flera åtgärder för att förbättra såväl den skolförlagda yrkesutbildningen som lärlingsutbildningen. Dessutom aviserar regeringen förändringar av nedsättningen av socialavgifterna för unga.

Sammantaget kommer dessa åtgärder att motverka att den höga arbetslösheten som följt i finanskrisens spår biter sig fast.

Då Monica Green (S), som framställt interpellationen, anmält att hon var förhindrad att närvara vid sammanträdet medgav talmannen att Ylva Johansson (S) i stället fick delta i överläggningen.

Anf. 9 YLVA JOHANSSON (S):

Herr talman! Tack, Elisabeth Svantesson, för svaret på Monica Greens interpellation! Jag får hälsa Elisabeth Svantesson välkommen i sin nya roll som arbetsmarknadsminister.

När regeringen tog över ansvaret för Sverige och svensk arbetsmarknad gjorde man det med målet att bekämpa arbetslösheten. Det var det ni lovade väljarna. Men resultatet av politiken har gått åt precis fel håll. Arbetslösheten har ökat ganska kraftigt under perioden.

Långtidsarbetslösheten har i princip tredubblats. Ungdomsarbetslösheten har ökat med ungefär 30 procent. Långtidsarbetslösheten bland ungdomar, vilket är den kanske viktigaste siffran här, har också tredubblats under perioden.

Antalet jobb har visserligen ökat, vilket naturligtvis är bra, men inte i den takt som befolkningen har ökat. Det gör att sysselsättningsgraden inte har stigit utan snarare sjunkit. Det är en allvarlig utveckling för Sverige.

När man läser regeringens budgetproposition tycks det som att den internationella konjunkturen nu ska dra Sverige ur lågkonjunkturen. Men trots det ser man ingen eller en mycket marginell förändring när det gäller arbetslösheten. Det är fortsatt mycket dystra prognoser för arbetslösheten.

Vi har i dag ett läge, herr talman, där vi har rekordmånga vakanser på arbetsmarknaden. Trots det påverkas inte arbetslösheten. Det beror på att matchningen fungerar väldigt dåligt på svensk arbetsmarknad. Det är flera tunga bedömare som har pekat på just detta, att svensk arbetsmarknad tycks fungera allt sämre.

Vad beror det på? Jag skulle säga att det är tre huvudsakliga orsaker till att vi har en sådan dålig matchning.

Det första är att de som ska ansvara för arbetsförmedlingen – där är naturligtvis själva Arbetsförmedlingen den viktigaste aktören – inte har klarat sitt uppdrag och inte lyckats förmedla och matcha i den utsträckning som krävs.

När det gäller Arbetsförmedlingen är det alldeles uppenbart, menar jag, att den hårda regelstyrning som regeringen har infört har varit kontraproduktiv. Duktiga arbetsförmedlare har inte haft frihetsgraden att kunna vidta de åtgärder som har krävts för att människor ska kunna matchas med de lediga jobb som finns. I stället har resultatet blivit att det har blivit pengar över på kontot som man har fått skicka tillbaka till regeringen.

Det andra problemet gäller den geografiska rörligheten. Jobben finns inte alltid där människorna finns. Då är det viktigt att människor kan flytta till jobben. I Stockholm, där vi har en relativt god tillväxt av nya jobb, har vi en katastrofal bostadsmarknad. Det byggs inte bostäder där det behövs så att människor kan flytta till de jobb som finns. Människor kan inte heller flytta till utbildning. Under hela förra året byggdes det 225 studentbostäder; behovet är kanske 20 000.

Det här försvårar matchningen på arbetsmarknaden. Människor kan inte flytta till utbildningen, och människor kan inte flytta till jobben när de har utbildningen.

Det tredje problemet gäller fel kompetens. Många av de arbetslösa har inte den kompetens som krävs för de lediga jobb som finns. Det här är det område där regeringen kanske allra tydligast går i fel riktning, eftersom man fortsätter att skära ned på utbildningsplatserna i den högre utbildningen trots att vi har en uppåtgående konjunktur och kan förvänta oss allt fler lediga jobb. Dess värre är regeringens budgetproposition tom på åtgärder när det gäller hur människor ska kunna matchas med de lediga jobb som finns.

Anf. 10 HANIF BALI (M):

Herr talman! Det har varit ett socialdemokratiskt mantra på sistone att arbetslösheten är mycket högre nu än tidigare.

Då ordet massarbetslöshet först användes, år 2005, var arbetslösheten runt 7,4 procent. År 2012 låg den på 7,3. Faktum är att arbetslösheten är

lägre. Men då är en viktig faktor i detta att konjunkturläget är lite anorlunda. Det låtsas Ylva Johansson inte om. Jag förstår kanske Ylva Johansson. Ylva Johansson har varit i riksdagen väldigt länge. Hon har suttit i arbetsmarknadsutskottet sedan 80-talet. Hon har varit minister och haft många viktiga uppdrag.

Men trots all den makt man kan samla ihop tror jag att det är väldigt svårt för en enskild minister eller till och med regering att ändra världens konjunkturläge. Det är faktiskt extremt svårt att göra det. Jag betvivlar inte Ylva Johanssons kompetens. Men jag tror att det hade varit svårt också för en socialdemokratisk regering att göra det.

Vi pratar om sysselsättningsgrad. Jag önskar att Socialdemokraterna och Ylva Johansson för en gångs skull kunde specificera en enda ålderskategori i detta land som har haft en minskad sysselsättningsgrad jämfört med 2006.

Jag läser här. År 2006 var sysselsättningsgraden för dem mellan 15 och 24 år 40 procent. Det är den i dag också. För dem mellan 25 och 34 år är den 81 procent nu. Den var 81 procent 2006. För dem mellan 35 och 44 år var den 87 procent tidigare. Nu är den 88 procent. För dem mellan 45 och 54 år var den 85 procent. Nu är den 86 procent. För dem mellan 55 och 64 år var den 70 procent. Nu är den 73 procent. För dem mellan 65 och 74 år var den 10 procent. Nu är den 15 procent.

För samtliga åldersgrupper är det samma eller ökande sysselsättningsgrad, men fortfarande har socialdemokratin inga problem med att stå i varenda talarstol och ljuga om detta och säga att sysselsättningsgraden har minskat. Det har den inte.

Detsamma gäller arbetslöshet. Det är ganska intressant att titta på siffran för arbetslöshet. Vi kan få ned arbetslöshetsprocenten till de grader som Socialdemokraterna känner sig bekväma med. Problemet är att det skulle leda till färre människor i jobb. Om du förtidspensionerar människor, som Socialdemokraterna gjorde, och om du har dem i aktivitetsstöd och andra system där de är utanför arbetsmarknaden räknas de inte som arbetslösa. Så är det absolut. Men det är färre som jobbar.

Det är intressant att arbetslösheten är högre nu, men fler är i arbete, en större andel av befolkningen. Så ser verkligheten ut. Jag tycker faktiskt att det är bra att regeringen inte gömmer de arbetslösa i andra system där de inte syns, utan de är i procenttalet. Vi vet hur många arbetslösa det är. Vi vet vilka utmaningar vi har.

60 procent av alla arbetslösa tillhör svaga grupper, nämligen funktionshindrade, utrikesfödda och ungdomar utan fullgod utbildning. Då går det inte att prata om den matchningsproblematik som finns på arbetsmarknaden. Det handlar om brist på ingenjörer eller högutbildade. Det finns inget arbetsmarknadsprogram som Socialdemokraterna kan koka ihop som leder till att man kan få människor från de här svaga grupperna att bli civilingenjörer. Det är bara orealistiskt att föreslå detta.

Jag skulle för en gångs skull vilja efterlysa lite ärlighet från Socialdemokraterna.

Anf. 11 Arbetsmarknadsminister ELISABETH SVANTESS-SON (M):

Herr talman! Jag ser som regeringens viktigaste uppgift att jobben ska bli fler och komma fler till del. Det handlar alltså både om att jobben

måste fortsätta växa fram i vår ekonomi och om att de ska komma fler till del. Det handlar om det som Ylva Johansson var inne på: matchning.

Men hur sker då allt detta? Hur växer jobb till på en arbetsmarknad? Hur sker det, och hur har det skett i Sverige? Låt oss gå tillbaka till år 2006. Då hade vi en god konjunkturutveckling, men jobben växte aldrig till. Det var någonting som inte fungerade på svensk arbetsmarknad.

Sedan dess har mycket hänt. Det har bland annat varit en kris som vi fortfarande dras med. Trots detta är det, som jag var inne på tidigare och som Hanif Bali har nämnt, 200 000 fler som har ett jobb att gå till.

Vad beror det på? Det beror på att vi har haft reformer som har gjort det mer lönsamt att arbeta. Det påverkar sysselsättningen. Men det är också injektioner i ekonomin när man sänker skatter och ökar köpkraft.

Vi har haft tydliga reformer för att stärka svensk konkurrenskraft. Vi har satsat på forskning och på utveckling. Vi har sänkt bolagsskatt, och vi inför investeraravdrag för att företag ska komma till Sverige. Det ger jobb i Sverige.

Vi har också gjort stora reformer för att förbättra svensk utbildningspolitik. Det är grunden för att våra unga på sikt ska vara matchningsbara på arbetsmarknaden.

Allt detta har varit viktigt och nödvändigt och lett till att fler arbetar i dag än 2006. Men jag är inte nöjd med detta. Jobben måste fortsätta att växa fram och komma fler till del.

Där är vi just inne på matchningen. Det är oerhört viktigt för mig som arbetsmarknadsminister att matchningen fungerar ännu bättre. I en lågkonjunktur är det ofta så att de som har en svagare förankring på arbetsmarknaden riskerar att hamna lite längre bort. Det är därför det är viktigt att vi fortsätter att satsa på en god universitets- och högskoleutbildning.

Låt mig bara konstatera att nästa år är det ungefär 300 000 som kommer att läsa på Sveriges universitet och högskolor. År 2006 var det färre.

Vi har gjort stora satsningar i utbildningssystemet. Vi har gjort stora satsningar på yrkesförberedande program och yrkesprogram. Vi har gjort stora satsningar när det gäller lärlingar – jag kommer att komma tillbaka till det lite senare. Alla de här satsningarna är viktiga just för att matchningen ska fungera.

Men Socialdemokraterna fortsätter att måla Sverige väldigt svart trots att vi har en arbetslöshet som ligger lägre än eurozonens – den ligger på någonstans runt 12 procent, och vår ligger på 8. Man fortsätter att måla Sverige väldigt svart, trots att sysselsättningen har ökat i en djup kris. Man fortsätter att måla Sverige väldigt svart, trots att vi har mycket starka reallöneökningar i Sverige. Och man fortsätter att måla Sverige svart, trots att många människor nog inte känner igen sig i den bilden.

Vad är då alternativet, herr talman? Alternativet som Socialdemokraterna presenterar är ju någonting som skulle leda till dess motsats. Socialdemokraterna tycker om att prata om att sänka arbetslösheten och vill gärna sätta upp mål för det. Men de förslag som man har lagt på riksdagens bord går i realiteten tväremot det målet. När man gör det dyrare för företag att anställa till exempel unga människor, när man gör det dyrare för svenska företag att betala skatt, därför att man höjer bolagsskatten, eller när man gör det dyrare för restaurangföretag att finnas, blir inte jobben fler.

När man dessutom höjer ersättningsnivåerna, man tar de ökade skatterna och puttar in dem i bidragssystem, transfereringssystem, vet vi att vi med all säkerhet hamnar i den situation där vi var 2006, nämligen att jobben inte kommer att växa till och att arbetslösheten då också kommer att stiga.

Anf. 12 YLVA JOHANSSON (S):

Herr talman! Det är med stigande förvåning som jag lyssnar till den här debatten. Nu säger arbetsmarknadsministern att 2006 växte inte jobben till. Det är svårt att hitta en period där vi hade en starkare jobbtillväxt än just 2006 och början av 2007. Det var en enormt stark jobbtillväxt just 2006 och 2007. Jag förstår inte vad arbetsmarknadsministern pratar om när hon säger att det inte växte till några jobb 2006. Vi har inte haft någon period med en sådan stark jobbtillväxt efter det.

Det är uppenbart att arbetsmarknadsministern inte tycker att vi har några problem. Det fungerar tydligen väldigt bra på svensk arbetsmarknad. Vi bör vara nöjda med situationen och utvecklingen. Om man nu är nöjd med hur utvecklingen ser ut rimmar det illa med att regeringen faktiskt lägger ganska stora pengar på det man tror ska ändra utvecklingen på arbetsmarknaden. Som arbetsmarknadsministern själv säger lägger man 24 miljarder på detta i den budget som man just har presenterat på riksdagens bord. Det är ju inte pengar som fattas. Problemet är att regeringen satsar dem på åtgärder som inte är verkningsfulla eller har mycket svag verkan på arbetslösheten. Varför satsar ni 24 miljarder om du är nöjd med situationen?

Ska vi klara matchningen på arbetsmarknaden är det utbildning som är inte den enda men den viktigaste åtgärden. Arbetsmarknadsministern tricksar lite med siffrorna. Ja, det är fler som läser på högskola, men vi är också fler i Sverige. Framför allt är vi väldigt många fler unga i Sverige. Under den period som din regering har styrt har antalet högskoleplatser per tusen ungdomar i åldersgruppen 19–24 år sjunkit från 431 till 377. Examensfrekvensen i Sverige har sjunkit till 37 procent, medan den i till exempel Danmark och Finland ligger på 50 procent.

Är det så vi ska möta framtiden, genom att göra det svårare för ungdomar att ta sig till högre studier, genom att få en lägre andel av befolkningen som har högskoleutbildning? Är det så vi rustar Sverige starkt? Är det så vi ska möta en konjunktur som nu förhoppningsvis vänder uppåt?

Det här är en mycket allvarlig utveckling. Regeringen skar förra året ned med 10 000 platser på universitet och högskolor och fortsätter i år att minska med ungefär 10 000 platser, trots att vi har rekordstora ungdomskullar, behöriga, kunniga och duktiga ungdomar som kan och vill studera vidare vid högskola, som inte har något problem med behörighetskraven, men som inte kommer in därför att det är för få platser. Det är för få platser också på utbildningar inom de områden där vi har en mycket stark efterfrågan på kompetens eller till och med brist på kompetens. Inte heller där kommer man in, därför att regeringen vill skära ned på den högre utbildningen. I somras skrev rektorn på Lunds universitet en mycket bra debattartikel om hur det här faktiskt hotar Sveriges konkurrenskraft.

Herr talman! Avslutningsvis vill jag också ställa en fråga till Hanif Bali, som hade många felaktigheter i sitt inlägg. Bland annat har jag en sakupplysning. Jag har suttit i arbetsmarknadsutskottet sedan 2010, vilket är lika länge som Hanif Bali har suttit där, och inte sedan 80-talet, vilket var en helt förvånande elastisk syn på sanningen.

Min fråga till Hanif Bali är: Vad är det som hindrar att en person med utländsk bakgrund skulle kunna bli civilingenjör?

Anf. 13 HANIF BALI (M):

Herr talman! Det är inte mycket som hindrar, men väldigt många utrikesfödda är redan civilingenjörer.

Det vi ska veta är att problemet på svensk arbetsmarknad inte är att det är många arbetslösa civilingenjörer där ute. Problemet på svensk arbetsmarknad är inte att vi har många högutbildade som inte får jobb. Problemet på svensk arbetsmarknad är ju de som har väldigt låg utbildningsnivå. Då pratar vi inte om att de bara har gymnasieutbildning, utan då pratar vi om att de knappt har gått färdigt grundskolan. Det är problemet på svensk arbetsmarknad.

Ja, Ylva Johansson, det krävs en viss ansträngning för att få en person att i vuxen ålder gå färdigt grundskolan, gymnasiet och sedan bli civilingenjör. Det är ganska tufft att göra det. Att tro att människor ska göra det genom några magiska utbildningssatsningar, arbetsmarknadsutbildningar från socialdemokratins håll, som vi redan provade hela 90-talet med en massa nya datakörkort och alla de här fantastiska åtgärderna som inte gjorde ett skvatt för svensk arbetsmarknad, tyder på att man har en ganska naiv inställning till verkligheten. Det är så verkligheten ser ut.

Ylva Johansson lyckades inte säga det, så jag frågar igen: Kan Ylva Johansson nämna en enda åldersgrupp i detta land som har haft minskad sysselsättningsgrad, bara en enda?

Anf. 14 FREDRIK SCHULTE (M):

Herr talman! Vi skulle utan problem, lite som Hanif Bali var inne på, kunna halvera arbetslösheten till jul. Det enda som egentligen krävs är att vi återställer de tillfälliga förtidspensionerna, att vi återgår till de gamla sjukskrivningsreglerna och att vi tar bort asylsökandes rätt och möjlighet att faktiskt få en chans på svensk arbetsmarknad. Det är alla dessa åtgärder som har gjort att vi faktiskt har levt upp till de löften vi gav i valrörelsen, att flytta människor som befann sig långt bort från arbetsmarknaden till en situation där de faktiskt har en chans att hitta ett jobb genom att vara just nära jobben.

Vi skulle utan problem kunna halvera arbetslösheten utan att skapa ett enda nytt jobb. Frågan är då: Om vi skulle göra det, vad skulle Ylva Johansson säga då? Då skulle vi ha Europas lägsta arbetslöshet. Då skulle vi ha all den fina statistik som Ylva Johansson efterfrågar. Frågan är, Ylva Johansson: Vad skulle du säga om vi vred tillbaka hjulen, om vi gjorde som Göran Persson, nämligen förtidspensionerade, sjukskrev och höll människor borta från arbetsmarknaden?

Det är som arbetsmarknadsministern och Hanif Bali har nämnt tvärtom så att vi har skapat 200 000 nya jobb trots den här krisen, vilket är ett kraftfullt styrkebesked för svensk ekonomi. Så var det inte under vår egen hemsnickrade finanskris i början av 90-talet. Om man tittar histo-

riskt är det nästan alltid så när det är stora, globala lågkonjunkturer att Sverige drabbas extra hårt. Nu är det inte på det sättet. Även om vi hade goda tider med god tillväxt under Göran Perssons år vid makten var det just en i huvudsak jobblös tillväxt. Ylva Johansson har rätt i att jobben kom till 2006, men i huvudsak var det under den tioårsperiod som Göran Persson styrde en jobblös tillväxt.

Det här är i någon bemärkelse ändå tjafs om statistik och en debatt om verklighetsbilden, där Socialdemokraterna bara försöker svartmåla situationen på den svenska arbetsmarknaden. Det intressanta handlar ju om hur vi löser problemen för framtiden. Alla är helt överens om att Sverige kan bli ännu bättre än som är fallet i den situation vi nu befinner oss i.

Socialdemokraterna försöker på något sätt måla upp bilden av att det handlar om vem som satsar mest på utbildning, det kommer anklagelser om att vi skär ned på antalet högskoleplatser och så vidare. Faktum är att regeringen när finanskrisen slog till gjorde den största satsningen på utbildning och på att skaffa fram fler platser än någonsin tidigare.

Den värsta fasen av krisen har dock passerat, och då är det rimligt att vi också minskar antalet utbildningsplatser. Det är så det funkar: När det är jättemycket lågkonjunktur ser man till att expandera antalet utbildningsplatser, så att människor som är utanför arbete får chans att vidareutbilda sig, och när det sedan ser lite bättre ut minskar man. Socialdemokraterna tycks alltid vilja öka antalet Amsutbildningar, oavsett om det är högkonjunktur eller lågkonjunktur.

Avslutningsvis, herr talman, har vi den viktiga skillnaden mellan oss och Socialdemokraterna: Vi vill fortsätta sänka skatterna så att det lönar sig bättre att arbeta, medan Socialdemokraterna vill återgå till en bidragspolitik där man vill höja a-kassan så att den arbetslösa advokaten tjänar mer än vårdbiträdet. Förklara hur det skapar fler jobb att den arbetslösa advokaten får mer pengar i bidrag än vårdbiträdet får i lön, Ylva Johansson!

Anf. 15 Arbetsmarknadsminister ELISABETH SVANTESS-
SON (M):

Herr talman! Jag skulle vilja säga några ord om ungdomar, som den här interpellationen också handlar om. Att ungdomar snabbt kommer in på arbetsmarknaden och får sitt första jobb vet vi är oerhört väsentligt. Det kan påverka stora delar av deras framtid. Vi har haft en hög arbetslöshet bland unga ända sedan 90-talet.

Vi har under de år som har varit gjort flera saker för att sänka de trösklar som många unga upplever. Det har handlat om att sänka kostnaden för att anställa unga, och det har handlat om att se till att de unga som inte har gjort klart sin gymnasieutbildning motiveras tillbaka till studier. Det har handlat om att sänka restaurangmoms och helt enkelt göra det enklare för unga att få sitt första jobb. Mer måste dock göras.

Just därför lade regeringen, i budgeten som nu ligger på riksdagens bord, fram förslaget om YA-jobb. Det är någonting jag är väldigt glad över att vi har kommit i mål med. Eller, vi ska inte säga att vi har kommit i mål med det, för nu ska jobben också växa till med de avtalen. Vi har dock tillsammans med parterna haft långa och väldigt viktiga diskussion-

er om hur politik, arbetsgivare och arbetstagsidan kan hjälpas åt att öppna dörren för unga att få sitt första jobb.

Vi har bland annat sneplat på Tyskland. Där vet vi att man har ett väl utbyggt lärlingssystem, medan det i Sverige är mindre än 1 procent unga som är i lärlingsutbildning. Att lära sig jobbet på jobbet tror vi dock är någonting väldigt bra för en ung person utan yrkeserfarenhet, och vi har nu fått till avtalen. Att se dem växa fram och följa med i processen kommer att bli en av mina prioriterade uppgifter. Vi ska verkligen se till att det kommer ut kvantitet, det vill säga att många unga i olika branscher kommer in på arbetsmarknaden och får sitt första jobb.

För den som lyssnar: Kort handlar detta om att arbetsgivaren har sänkta arbetsgivaravgifter och får ett handledarstöd, och den unga får en lön på 75 procent av lägsta lön enligt kollektivavtal samt får lära sig jobbet på jobbet. Det kommer att växa fram i många olika branscher. Det är glädjande och någonting nytt på svensk arbetsmarknad, och jag tror att vi kommer att se stora effekter av detta. Jag hoppas att det, likt Tyskland, ska bli en naturlig del på svensk arbetsmarknad att man väljer att öppna dörren för unga som inte tidigare riktigt har fått fotfäste.

Mot detta står i dag Socialdemokraterna. De säger visserligen att de är glada för jobben, men samtidigt vill de göra det fortsatt dyrare att anställa unga. Det tycker jag är en märklig ekvation. Vi behöver nämligen göra allt vi kan för att varje ungdom ska få möjlighet att snabbt komma in på svensk arbetsmarknad. Vi behöver göra allt vi kan för att unga ska motiveras tillbaka till en utbildning. Låt oss nämligen komma ihåg att nio av tio ungdomar mellan 15 och 24 finns i arbete eller studier men att det finns en mindre grupp unga som riskerar långtidsarbetslöshet. Det är dem vi måste hitta, både med YA-jobben och genom att motivera tillbaka till studier.

Jag tror inte på tvång, utan jag tror på motivation. Det är också regeringens linje.

Anf. 16 YLVA JOHANSSON (S):

Herr talman! Jag har först några kommentarer till Fredrik Schulte. Det är nu, under er regering, sjukskrivningstalen ökar – eller? Det är precis det som sker; sjukskrivningarna ökar, och ohälsan ökar.

Fredrik Schulte sade att regeringen Reinfeldt har gjort den största satsningen någonsin på utbildning. Det är inte bara att vara flexibel med sanningen, utan det är komplett felaktigt. Den största satsningen något land någonsin har gjort på utbildning gjordes under min tid, med Kunskapslyftet. Inget land har gjort en större utbildningssatsning än den vi gjorde under de åren. Var alltså lite försiktig med orden!

Vi fick höra att regeringens mål är att föra människor närmare jobb. Det är bra. Det är som den nu sparkade generaldirektören för Arbetsförmedlingen sade: Hon ville ge människor en nära-jobbet-upplevelse. Jag tror inte att det är det människor vill ha. Jag tror att de vill ha riktiga jobb och riktig utbildning, och det är det vi socialdemokrater satsar på.

Herr talman! Jag uppskattar att arbetsmarknadsministern tar upp ungdomarna, för det är otroligt viktigt att vi kan kraftsamla för att få ungdomar i arbete och för att rusta våra unga. Ungdomarna behöver vårt stöd, men vi kommer också att behöva deras arbete för att klara samhället. Yrkesintroduktionsanställningarna är en bra modell. Den föddes av Stef-

an Löfven, då ordförande för IF Metall som slöt det första avtalet. Det är ett sätt att bli färdigutbildad ute i arbetslivet, och det är mycket bra att regeringen väljer att gå den vägen. Vi stöder det.

Arbetsmarknadsministern säger dock att hon vill motivera ungdomar till utbildning. Ja, det vill vi också. Problemet är att de många ungdomar som är motiverade till och behöriga för samt har sökt högre studier – de som vill komma in på utbildningar där det råder brist på arbetsmarknaden – får nej, för regeringen skär ned på högskolan.

Anf. 17 FREDRIK SCHULTE (M):

Herr talman! När det gäller temat att töja på sanningen är det löjväckande att påstå att den ökning av sjukskrivningar vi nu kan se, som är oroväckande och som vi ska följa, skulle vara i paritet med hur det såg ut under din tid i regeringen, Ylva Johansson. Nivåerna var väsentligt högre – vi låg högst i världen när det gäller sjukskrivningstal – under den tid du satt i regeringen. Du var med och förtidspensionerade 120 personer om dagen, vilket gjorde att en halv miljon av vår arbetsföra befolkning var förtidspensionerade.

Apropå att jag skulle ha påstått att vi under den borgerliga regeringsperioden har gjort den största satsningen på utbildning åsyftade jag antalet högskoleplatser. Du talar om Kunskapslyftet. Det var inte det jag åsyftade, men apropå Kunskapslyftet – hur många jobb gav det, Ylva Johansson? Det var mycket riktigt den största satsningen, men det gav inga bestående avtryck. Det är ungefär som din insats när du var utbildningsminister, vilken resulterade i ett haveri av den svenska skolan.

Icke desto mindre: Du svarade inte på några av mina frågor. Vad skulle du säga om vi vred tillbaka klockan och såg till att förtidspensionera människor på nytt? Vad skulle du säga om vi såg till att återinföra de gamla sjukskrivningsreglerna och därmed halverade arbetslösheten till jul? Vad skulle du då stå i talarstolen och säga? Då skulle vi ju ha nått ert mål om lägst arbetslöshet i Europa.

Nej, det är inte så vi bygger Sverige starkare. Vi måste ha en politik för fler jobb, och då måste det löna sig bättre att arbeta. Det är därför vi genomför jobbskatteavdraget, vilket alla expertkommentatorer i form av Globaliseringsrådet, Konjunkturinstitutet och så vidare menar ger effekt. Ni vill däremot höja bidragen – speciellt för de rika, så att den arbetslösa advokaten får mer än värdbiträdet får i lön.

Anf. 18 Arbetsmarknadsminister ELISABETH SVANTESS-SON (M):

Herr talman! Jag vill tacka alla för debatten.

Det är nu lite mer än en vecka sedan regeringen lade budgeten på riksdagens bord. Det är en budget i en kristid, med ett Europa som har det minst sagt tufft. Vi vet att våra företag i stor utsträckning exporterar till Europa.

Vad vi gör i den här budgeten är att vi skickar in energi i svensk ekonomi. Det är bara så jobben kan bli fler, och det är kärnan i den här diskussionen. Jobben kommer genom att företag anställer. Därför måste vi fortsätta ha en politik som gör det möjligt för företag att verka och finnas i Sverige och som gör att vi håller uppe efterfrågan i konsumtionen. Det kan vi göra nu när vi har ledig kapacitet, så att jobben kan växa till. Dess-

sutom måste jobben komma fler till del. Det ser jag som en viktig uppgift i arbetsmarknadspolitiken.

Vi ser också tydliga skiljelinjer. Vi ser Alliansen, som är tydlig med att fortsätta att föra en politik för stärkt konkurrenskraft och fler jobb och för att alla på vägen ska ha chans att komma till sin rätt, medan vi ser fyra oppositionspartier som spretar åt olika håll. De har dock en sak gemensam: De vill alla höja skatterna på företagande, och de vill alla göra det dyrare att anställa.

Så växer inte jobben till, så kan inte Sverige bli konkurrenskraftigt och så kan inte alla jobb komma fler till del.

Överläggningen var härmed avslutad.

8 § Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

EU-dokument

KOM(2013) 621 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 718/1999 om en politik för gemenskapens flottkapacitet inom inlandssjöfarten för att främja transporter på de inre vattenvägarna

Motioner

med anledning av prop. 2012/13:164 Bildning och tillgänglighet – radio och tv i allmänhetens tjänst 2014–2019

2013/14:Kr1 av Lars Ohly m.fl. (V)

2013/14:Kr2 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S)

2013/14:Kr3 av Margareta Larsson (SD)

2013/14:Kr4 av Tina Ehn m.fl. (MP)

Konstitutionsutskottets betänkande

2013/14:KU3 Omställningsstöd för riksdagsledamöter

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande

2013/14:MJU5 Bemyndiganden för elektronikavfall och bekämpningsmedel

Civilutskottets betänkanden

2013/14:CU2 Ändringar i lagen om dödförklaring

2013/14:CU3 Kompetens och oberoende vid upprättandet av energideklarationer

Skatteutskottets betänkande

2013/14:SkU2 Investeraravdrag

Utbildningsutskottets betänkande

2013/14:UbU3 Studiemedel i en globaliserad värld

Följande interpellationer hade framställts:

den 26 september

2013/14:18 Granskning av biståndet

av *Kenneth G Forslund* (S)

till statsrådet Hillevi Engström (M)

2013/14:19 Hjärtstartare på allmänna platser

av *Phia Andersson* (S)

till försvarsminister Karin Enström (M)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 1 oktober.

10 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 26 september

2013/14:23 Kampen mot terrorism och skyddet för minoritetsgrupper

av *Roza Güclü Hedin* (S)

till utrikesminister Carl Bildt (M)

2013/14:24 Hjälp av Arbetsförmedlingen

av *Lennart Axelsson* (S)

till arbetsmarknadsminister Elisabeth Svantesson (M)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 1 oktober.

11 § Kammaren åtskildes kl. 10.01.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

CLAES MÅRTENSSON

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Avsägelse	1
2 § Anmälan om kompletteringsval	1
3 § Meddelande om ändringar i kammarens sammanträdesplan.....	1
4 § Ärenden för hänvisning till utskott och beslut om förlängd motionstid.....	2
5 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	2
6 § Svar på interpellation 2013/14:10 om staten som avtalspart.....	3
Anf. 1 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M).....	3
Anf. 2 HANS EKSTRÖM (S).....	4
Anf. 3 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M).....	5
Anf. 4 HANS EKSTRÖM (S).....	6
Anf. 5 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M).....	6
Anf. 6 HANS EKSTRÖM (S).....	7
Anf. 7 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M).....	8
7 § Svar på interpellation 2013/14:3 om massarbetslöshet	8
Anf. 8 Arbetsmarknadsminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	8
Anf. 9 YLVA JOHANSSON (S)	9
Anf. 10 HANIF BALI (M).....	10
Anf. 11 Arbetsmarknadsminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	11
Anf. 12 YLVA JOHANSSON (S)	13
Anf. 13 HANIF BALI (M).....	14
Anf. 14 FREDRIK SCHULTE (M)	14
Anf. 15 Arbetsmarknadsminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	15
Anf. 16 YLVA JOHANSSON (S)	16
Anf. 17 FREDRIK SCHULTE (M)	17
Anf. 18 Arbetsmarknadsminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	17
8 § Bordläggning.....	18
9 § Anmälan om interpellationer	19
10 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	19
11 § Kammaren åtskildes kl. 10.01.	19